

došli su sedem vrage pak su pitali da kaj zapoveda. On jim odgovori, da ga taki odnesejo na gornji svet, ali ne k zidaru neg ocu. Komaj je to rekel več su ga odnesli. Gda su ga donesli k ocu rekel je: japa, dajte mi stana. Onda ov ga je ne poznal, pak mu je rekel, da ima dosti svoje dece pak ne more drugomu stana dati neg, či oče, kaj bu vuni na kuruznici spal. Ov pak se je vu doljem svetu navčil kak grof spati, pa je ne štel na kuruznici spati, neg je obrisal lampaša. Kak ga je obrisal došli su sedem vrage pak su ga pitali da kaj zapoveda. On im odgovori: ja očem da bude na jenkrat na mestu ovoga kupa jeden grad. Komaj je to rekel več je bil grad gotov, i on je na posteli spal. Drugi dan vu jutro prestrašil se je njegov otec, gda je vidil kakov grad je čez noč postal. Za dva dana dal se je spoznati i rekel je da ov grad je njegov, on pak je odišel dale po svetu. Na jenkrat se nekaj zmislil pak obriše lampaš. Gda su vrage k njemu došli reče jim da mu moraju jednoga grada zidati čez noč da ga bu šest vur dalko videti. Drugi dan bil je na onem istem mestu gde je vragom zapovedal baš takov grad kak je njim zapovedal napraviti. Ne dalko od ovoga grada svetloga bil je jen grof, koj je imel jednu lepu čer. Ovi pak se je jako ov svetli grad dopal, pak je navek mislila kak bi ona mogla gospa od ovoga grada postati. Gda je to Jožek čul, da bi ovoga grofa čer rada postati gospa od grada, išel je grofu za nju prosit. Grof pak mu veli: ako se zelenemi konji po nju dopela onda ju dobi. Gda je doma došel obrisal je lampaša i došli su vrage pa su pitali da kaj zapoveda. On im odgovori, da mu zutra moraju dopelati jednu kučiju potpreženu s četiri zelenemi konji. Drugi dan gda se je zbudil, več je videl četiri zelene konje zaprežene pod jednim lepum kučijum. Gda se je grofu dopelal rekel mu je grof da mu još ne dá čer, neg on mora do zutra napraviti iz srebra jednoga mosta od jednoga do drugoga grada. Gda je doma došel obrisal je lampaša. Taki su došli vrage i pitali su ga kaj zapoveda. On im reče da mu moraju od njegovoga grada do grada grofovoga jeden most iz srebra napraviti. Gda se je drugo jutro stal našel je več gotov most. Onda je išel po nju i dobil ju je za ženu. Posle jenkrat išel je v lov a do tičas došel je ov zidar, koj je čul od toga čuda. Gda je tam došel prosil je gospu da mu dopusti muštru zeti od grada da bude takvoga Turskomu caru zidal. Ona je njemu to dopustila, a gda je došel do njegove postele, hitro je poiskal toga lampaša, i kak ga je našel odišel je vu drugu hižu pak je obrisal z belim ropcom. Kak ga je obrisal došli su sedem vrage pak su pitali da kaj zapoveda. On im reče, da moraju odnesti ovoga grada obèr morja vu zraku da ga nigdar nigdo ne bu vidil. Komaj je on to zgovoril več je bil v zraku grad. Gda je došel gazda od grada doma ne vidil grada. Taki išel je k fratrui pak ga pital, da gde bi mogel zeznati gde je njegov grad. Ov mu odgovori da naj ide vučjega pastira pitat. Drugi dan išel je k vučjemu pastiru pak ga je pital, ali bi on štel svoje vuke pitati za toga grada. Ov mu odgovori: zakaj ne? Na to zapuše vu jeden rog, i na jenkrat bilo je prek jezer vukov pred njim. Onda je pita pastir, ali je gde koj vidil takov i takov grad. Ali ni jen ni znal. Onda odišel je k ribjemu pastiru. Niti nijedna riba ne znala. Onda išel je k vtičjemu pastiru. Ni tam ne ni jen znal, samo na zajdne došel je jen golub; on je rekel da zna. Onda pisal je Jožek lista ženi da kak mora lampaša obrisati i vragom reči da naj grada tam odnesejo 'de on bude. Pa da lista golubu a golub ga odnesel na oblok. A ona je tak napravila kak ji je Jožek pisal; vrage su grada donesli k Jožeku a zidara su zatukli.

(Konec sledi.)

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz doljnega Štajerskega 1. sušca. — Zime letos ni konca ne kraja; ostra sapa brije in vode povsod manjka že od lanske spomladi. Mlinarji in fabrike zdihujejo po nji. Drava in Mura ste polne ledú, in bati se je, kadar bode južno vreme nastopilo in led se otajal, da sila ledenih skladovnic ne bi poderla marsikterega mosta čez Dravo, kateri ne stoji ravno na preterdnih nogah.

Iz Tersta 1. sušca. Danes zjutraj nam je zvonjenje vseh zvonov oznanjalo prihod našega svetlega škofa iz Rima, od kodar so se na Lloydovem parniku čez Jankin pripeljali.

Iz Gorice 2. sušca. Naša kmetijska družba je prečastitega prošta gosp. barona Augustina Codeli-ta za svojega predsednika izvolila in presvitli Cesar so to volitev 16. dan pr. m. poterdili.

Iz Krajnsko-horvaške meje 1. sušca. * Da si naša visoka vlada res prizadevuje sčasoma odpraviti vse overe, ktere so bile prostemu občenju na poti, se očitno vidi tudi v tisti novi postavi, po kateri so v našem cesarstvu namesto poprejšnjih potnih listov (pôsov) vpeljane izkaznice (Legitimationskarten). Po pravici je bila tedaj ta nova naprava povsod z velikim veseljem sprejeta. Unidan sem slišal iz naše sosedne dežele horvaške, da imajo tam zraven nemške besede izkaznice tudi v horvaškem jeziku napravljene, da človek, ki ne razume nemškega, v svojem jeziku dobi pisanje v roke, in potem vé, kaj ima. Pri nas na Krajnskem nisem še nikjer vidil izkaznic tudi v slovenski prestavi. Ako tedaj izkaznic res nimamo v domačem jeziku kakor jih imajo drugod, se mi menda ne bo zamerilo, ako očitno željo izrečem, da bi se tudi pri nas napravile izkaznice tako, da bi zadostile vsem našim ljudem, in nadjam se, da „Novice“, ktere se niso nikoli za nič prenapetega vlekile, ampak vselej se le oglasile za to, kar je prav in potreba, ne bojo vergle tega mojega pisma pod klop, ampak ga dale na svetlo, da se zvé pravična želja o tej zadevi. Zakaj pa je res treba, da so izkaznice pri nas tudi v slovenskem jeziku? Potreba je očitna kot beli dan. Da je pri nas dosti ljudi, kterim grejo izkaznice, ki pa ne razumejo nemški, je gotovo; ker pa so izkaznice veljavne le za leto in dan, in ta veljava jenja, kadar dan preteče, ko je izkaznico dotična ces. gosposka podpisala, je tedaj tudi očitno, da mora lastnik to brati znati, sicer ne bo vedil, kdaj pride izkaznica njegova ob veljavo in kdaj se ima za drugo oglašiti, da ne pride v kakošno zadrego brez svoje krivde. In zavoljo tega se mi zdi pre-stava izkaznic tudi v slovenskem jeziku potrebna.

Iz Mehovega na Dolenskem 27. svečana. Kakor so naši Podgorci o poletni suši javkali zavoljo pomanjkanja vode, zdaj še huje zdihujejo po nji. Ljudje in uboge živali zraven pomanjkanja klaje tudi žeje sahnejo, ker že cela dva mesca nimamo drugačne vode kakor pri ognji stopljeno snežnico. Ženstvo že tudi zavoljo razpokanih loncov javka, ribniški lončarji so pa tega veseli. — Bog daj, da bi skoraj jug burjo zmagal, da bi se spet podgorske luže napolnile.

Iz Ljubljane. Pretekli četrtek je bil gospod Janez Guttman, prvi magistratni svetovavec, kot novo izvoljeni župana-naměstnik od njih ekscelencije gosp. deželnega poglavarja grofa Chorinski-ga slovesno v prisego vzet vpričo mestnega odbora. — 1. dan t. m. je gosp. A. Praprotnik, bivši učitelj na Dobrovi, nastopil službo v naši mestni ljudski šoli pri sv. Jakob-u, ktera ima sedaj dva razreda in v kateri učita zraven Št. Jakobškega kaplana še dva druga verla učenika: v prvem (160 učencov) g. Praprotnik, v drugem (70 učencov) g. Zorin. —

Svet' Matija — led razbija,

Če ga ni — ga naredi.

Tako govori star pregovor, pa letos se laže. Sveti Matija je najdel letos ledú na kupe, pa razbijati ga ni za-

čel, saj pri nas ne, morebiti da ima kje drugod ž njim preveč opraviti, da ga ni k nam, — ali pa si ne upa čez-nj, ker ga je preveč, in bo prepustil delo, kakor se kaže, sv. Jožefu. Terdo je pri nas še vse zamerzjeno, in če popoldne včasih enmalo odjenja, zamerzne spet čez noč, in vsaki dan skor naletuje še nov sneg. Nadloge zavolj vode so velike, in v mestu imamo tudi še to posebno težavo, da so skor vsi zakotniki zamerznjeni. Iz kmetov slišimo, da v več krajih živini lakot žuga, povsod so pa skor zavolj vode v zadregi. Ker se je pregovor s sv. Matijem letos popolnoma pokazil, serčno želimo, da bi bil tudi prazen tisti pregovor, ki pravi:

Ak sušca dolgo sneg leži,

To setev prav močno boli.

Zato tedaj še zmiraj kličemo: Sv. Matija, čje si?!

Novičar iz raznih krajev.

Iz Dunaja. Današnji dunajski uredski časnik razglša vsim avstrijskim narodom veselo novico, da se je po presvitli cesarici, kateri Bog zdravje in srečo daj! pomnožbe cesarjeve rodovine nadjati.

— C. kr. pravosodno ministerstvo je zaukazalo, da imajo v vsih kronovinah gruntne bukve berž berž skazati, koliko posojil je v njih vpisanih, in to po razločku, ali so po 5 od sto ali po nižjih obrestih vknjižene. Mislimo, da se to stika z doveršnim prevdarjanjem, ali nej dosedanja postava zoper odertijo še dalje velja ali nej pa se odpravi.

— Deržavni zakonik je razglasil cesarski patent od 7. februarja 1858, kateri zaukazuje, da se imajo notarji vpe-ljati v Galiciji, Krakovu in Bukovini, kjer jih doslej še niso imeli.

— Da bodo skušnje, ktere je dalo letošnje popisovanje, tudi prihodnjič v taci priložnostih koristne, bodo oblastnije sostavile, kar so o tem popisovanju opazile, in ministerstvu poslale z nasveti, ali je postavi zastran popisovanja od 23. marca še kaj pristaviti ali pa jo je v čem predelati.

— Apostoljski provikar in načelnik katoliškega misionstva v srednji Afriki, dr. Ignaci Knoblehar, je poslal dva velika slonova zoba in 23 cedrovih deblov na Dunaj, da bi se porabili v cerkvi, ktero zidajo v spominj rešitve presvitlega cesarja od smerti po kervoločnem napadu 8. februarja 1852.

Iz Ogerskega. „P. Ujd.“ piše: V Zeherju v gömerski okolici je kravar, kateri sloví dalječ kot učen dohtar in h kateremu zahaja ljudstvo v marsikteri sili pomoči iskat. Včasi ktero vgane, da se je smejati. Tako je na pr. nedavno pri neki ženitvi ženin nagloma onémel (mutast postal). Vsi ustrašeni leté svatje v Zaherje po kravarja. Ta pride, pogleda ženina, ktere ga sta žganje in ljubezen onemila, ojstro v oči in mu pljune potem meni nič tebi nič trikrat tako močno v obraz, da ubogi bolnik plane pokonci in se s krepkim glasom zoper tako zdravniško ravnanje braniti začne v preserčno veselje svatov, kateri niso vedli, ali bi ozdravljenemu ženinu bolj stregli ali „kunštnemu“ dohtarju!

Iz Moravskega. V mestu Litovljah so našli postarno devico v njeni stanici zmerzjeno. Ni kurila in, kakor so zdravniki dokazali, tudi jedla ne po potrebnosti. Umerla je tedaj za mrazom in gladom in našli so vendar po njeni smerti čez 7000 gl. gotovega dnarja pri nji.

Iz Italije. V Rimu so poslednje dni pretečenega mesca ljudje tako bolehal, da jih je po 135 v enem dnevu umerlo.

— Iz Napolitanskega pišejo, da se zemlja še vedno po malem pomaje včasi.

— Po uredskih izkazih je o poslednjem potresu v napolitanskem kraljestvu 30 tavžent ljudi ob življenje prišlo in 250 tavžent jih je moglo pod milem nebom prebivati, ker so bili brez stanovanj.

Iz Nemškega. „Neue Pr. Ztg.“ piše: Prav je, da si povsod prizadevajo, prekucijskim morijam v okom hoditi in če se ima kdo v tem zoper nemarljivost posamesnih deržav pritožiti, je to gotovo Francija. Al eno moramo vendar prašati: Kaj pomeni to, kar se je že tolikrat slišalo, da je cesar Francozov, na ktere ga plečah sloni ali z njim pade mir in red cele Evrope? Res želimo tudi mi, da se revolucija do korenine zatré, pa ne samo s sablami in policaji, temuč bolj od znotraj vùn. Pa kateri tako vës svoj blagor in gorjé na eno upanje stavijo, kateri rečejo, da jim je samo Pariz zavetje — kakošno pričevalo podpišejo sami sebi in „evropejskemu redu“, in kako bodo obstali v uri nevarnosti? Tudi poslednji francozki kralj je veljal nekđaj kot steber mirú!

Iz Rusije. Kakor je brati, oprastovanje sužnjekov ne bo tako težavno, kakor je bilo spervega misliti. Doslej se je 14 okrajin oglasilo za oprostenje kmetov, to je, peti del celega carstva. Te okrajine so pa sicer še tako naprej pred drugimi, da se te ne bodo mogle dolgo vstavljati, une tudi posneti. Carova volja bo tedaj vendar obveljala.

— Iz ukaza, ktere ga je car dal, se dá posneti, da sebastopolske vojne luke ne mislijo več zidati.

Iz Francozkega. Iz Pariza 1. sušca. Časniki poslednjega tedna so na drobno popisovali porotno sodbo zoper Orsini-ta in njegove tovarše, kateri so po postavi imeli vsak svojega zagovornika. Kakor je med zarotniki zoper življenje Napoleonovo Orsini zvonec nosil, tako je med zagovorniki tudi le njegov zagovornik pariški advokat, Jules Favre pozornost vseh pričujočih na-se obračal. „Da bi dopernešeno hudodelstvo zagovarjal, nihče ne bo od mene terjal — je rekel med drugim zagovornik — le vzroke hočem razodeti, ki so gnali Orsini-ta, da je roko stegnil po življenju cesarjevem, in vzroki bi utegnili nekoliko zmanjšati grozovitne hudodelstva njegove. Strast prenapetega domoljubja je Orsini-ta hudodelnika naredila.“ To dokazati je bral J. Favre pismo, ktero je Orsini iz ječe cesarju Napoleonu pisal. Cesar sam je dovolil, da se očitno bere to pismo, ki se takole glasi: „To, kar sem v sodbi zoper se govoril, je dosti, da me smert zadene. Prestal bom to kazen, milosti pa ne bom prosil, ker se nikdar ne bom ponižal pred tistim, kateri je umoril svobodo moje nesrečne domovine v njenem pričetku; tudi je v mojih okoljšinah umreti mi le dobrota. Na koncu svojega življenja vendar hočem še poslednjič poskusiti, Italii pomagati, za ktere svobodo sem do današnjega dne vsem nevarnostim kljuboval in nji vse žertvoval. Svobodnost moje domovine je vedno edino, za kar goré vse moje strasti in to je poslednja misel, ktero hočem v teh besedah razodeti Vašemu Veličanstvu. Da ostane Evropa v sedanji ravnovagi, mora Italija svobodna biti, ali pa se morajo še huje nategniti spone, v ktere je ukovana. Ali sem mar zahteval, da mora za oprostenje njeno krí Francozov za Italijane teči? Nikdar ne! Ne vleče me tako dalječ. Italija ne terja, da Francozje niso zoper njo; ona terja, da se Francozje ne mešajo v to, ako se morda skorej boj uname. In to je, kar zamore storiti Vaše Veličanstvo, ako le hoče. V tej volji leži blagor ali pa gorjé moje domovine, življenje ali pa smert naroda, kteremu ima Evropa za večji del omike hvaležna biti. — To je prošnja, ktero iz svoje ječe do Vašega Veličanstva poslati se prederzнем; ne obupam, da bi ne bil moj slabi glas uslišan. Zarotujem pa Vaše Veličanstvo, da daste domovini samostojnost, ktero je po krivici Francozov leta 1849 zgubila. Nej pomisli Vaše Veličanstvo, da so Italijani, in med njimi tudi moj oče, z radostjo prelivali krí za Napoleona Véličega, kamorkolj jih je peljal; — nej pomisli Vaše Veličanstvo, da je pokoj Evrope in pokoj Vašega Veličanstva samega le prazna sanja, dokler Italija ni sama svoja. Naj Vaše Veličanstvo ne pustí domoljuba, kateri že na smertnem odru stoji, se zastonj oglašiti; Naj oprostí Vaše Veličanstvo